

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Sýkorové a soudkyň JUDr. Ivany Hesové a JUDr. Aleny Bílkové ve věci

žalobce: **Ing. Martin B.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Petřů
sídlem Pavlovova 586/8, 736 01 Havířov

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2

**o náhradu škody a o přiměřené zadostiučinění nemajetkové újmy
(o zaplacení 1 267 000 Kč s příslušenstvím)**

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. února 2018,
č. j. 10C 143/2016-190,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve vyhovujícím výroku o věci samé (výrok I.) **mění** tak, že žaloba **se** co do částky 580 000 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z částky 580 000 Kč od 24. 5. 2016 do zaplacení **zamítá**, jinak **se** v tomto výroku **potvrzuje**.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 91 403,40 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku a k rukám zástupce žalobce Mgr. Tomáše Petru, advokáta.

Odůvodnění:

1. Obvodní soud pro Prahu 2, dále soud prvního stupně, rozsudkem ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10C 143/2016-190, žalobnímu návrhu zčásti vyhověl a žalované uložil, aby žalobci na náhradě nemajetkové újmy způsobené rozhodnutím o vazbě a nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním zaplatila 773 000 Kč (63 000 Kč + 710 000 Kč) s příslušenstvím a na náhradě nákladů řízení 100 966 Kč (výroky I. a III.); co do částky 494 000 Kč s příslušenstvím návrh zamítl (výrok II.). Rozhodl tak o žalobě, již se žalobce domáhá náhrady nemajetkové újmy, která mu měla vzniknout v souvislosti s trestním stíháním, které bylo proti němu vedeno a neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem a rozhodnutím o vazbě.

Žalovaná na svoji obranu uvedla, že po předběžném projednání případu dospěla k závěru, že uplatněné nároky žalobce jsou co do základu důvodné a žalobci v průběhu řízení zaplatila: náhradu škody ve výši 114 750 Kč (ušlý výdělek), náhradu nemajetkové újmy způsobené rozhodnutím o vazbě ve výši 72 000 Kč a zadostiučinění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním ve formě peněžitého plnění ve výši 190 000 Kč. Navrhla, aby žaloba byla zamítnuta, protože ve zbývajícím rozsahu není žalobní návrh důvodný.

2. Soud prvního stupně provedl důkaz trestním spisem, z něhož zjistil průběh a výsledek posuzovaného trestního stíhání žalobce, zjištěné skutečnosti podrobně popsal v odůvodnění přezkoumávaného rozsudku a odvolací soud na ně odkazuje a na tomto místě je jen stručně shrnuje.

Žalobce byl stíhán pro podezření ze spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b), d), zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. e), zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, nejprve byl okresním soudem shledán vinným a posléze, po zrušení odsuzujícího rozsudku odvolacím soudem, byl rozsudkem Okresního soudu v Karviné, pobočka v Havířově, ze dne 13. 7. 2015, č. j. 105T 16/2013-795, obžaloby zproštěn podle ust. § 226 písm. a) trestního řádu, neboť nebylo prokázáno, že se staly skutky, pro něž byl stíhán.

Žalobce byl od 21. 12. 2011 do 20. 3. 2012 ve vazbě a uplatnil nárok na náhradu škody - ušlého výdělku po dobu vazby ve výši 114 750 Kč a nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 135 000 Kč způsobené rozhodnutím o vazbě, a dále nárok na přiměřené zadostiučinění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním ve formě peněžitého plnění a ve výši 1 394 000 Kč. Žalovaná po předběžném projednání nároku žalobci zaplatila: náhradu škody 114 750 Kč (ušlý výdělek), náhradu nemajetkové újmy způsobené rozhodnutím o vazbě 72 000 Kč a zadostiučinění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním ve formě peněžitého plnění ve výši 190 000 Kč, a v tomto rozsahu vzal žalobce žalobní návrh zpět.

Zjištěný skutkový stav věci soud prvního stupně posoudil podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, dále jen OdpŠk, aplikovaná ustanovení zákona v odůvodnění rozsudku citoval a vyložil, jak věc posoudil po právní stránce. Ve věci náhrady nemajetkové újmy způsobené rozhodnutím o vazbě shledal uplatněný nárok co do důvodu i výše po právu, rozhodnutí o tomto nároku není předmětem odvolacího řízení, proto odvolací soud plně odkazuje na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně. Ve věci odškodnění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním shledal uplatněný nárok co do důvodu po právu a za přiměřené zadostiučinění způsobené újmy vzal peněžité plnění ve výši 900 000 Kč, a protože žalovaná žalobci zaplatila 190 000 Kč, přisoudil mu ještě 710 000 Kč. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že nezákonným trestním stíháním bylo zasaženo do práva žalobce na soukromý, rodinný a profesní život, do jeho osobní cti, dobré pověsti a došlo k poškození jeho duševního zdraví. Byl stíhán pro společensky zvláště odsuzované jednání, byl ohrožen vysokým trestem odnětí svobody, trestní stíhání postihlo více jeho osobnostních práv (zásah do práva na ochranu důstojnosti, cti a dobré pověsti - odškodnění ve výši 50 000 Kč, zásah do práva na rodinný život, kdy trestní stíhání vedlo k rozpadu rodiny a znemožnění styku s nezletilou dcerou - odškodnění ve výši 300 000 Kč, závažné psychické problémy vedoucí až ke změně osobnosti - odškodnění ve výši 400 000 Kč, což následně vedlo ke znemožnění výkonu povolání, pro které je vzdělán - odškodnění ve výši 150 000 Kč). Ke srovnání vzal soud prvního stupně případy, v nichž o přezkoumání soudních rozhodnutí rozhodl Ústavní soud nálezem ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3183/15, a nálezem ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. I. ÚS 2551/13. Soud prvního stupně také vyhověl návrhu žalobce na přisouzení úroků z prodlení. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 142 odst. 3, § 146 odst. 2 věty druhé a § 151 odst. 1 o. s. ř. a žalobci přiznal náhradu vynaložených nákladů na uplatnění práva, kterou podrobně vyčíslil. V podrobnostech odkazuje odvolací soud na odůvodnění přezkoumávaného rozsudku.

3. Žalovaná včasným a přípustným odvoláním napadla část vyhovujícího výroku I. rozsudku a brojí proti rozhodnutí, jímž soud prvního stupně přisoudil žalobci odškodnění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním ve výši 710 000 Kč. Má za to, že v průběhu řízení nebylo náležitě prokázáno, že intenzita újmy, kterou žalobce utrpěl, odůvodňuje přiznání satisfakce nad rámec žalovanou vyplacenou částku 190 000 Kč. Žalobce není osobou bezúhonnou, v rejstříku trestů má již šest záznamů o pravomocném odsouzení za trestnou činnost a žalovaná má za to, že nebylo v řízení prokázáno, že v příčinné souvislosti s posuzovaným trestním stíháním došlo u žalobce k psychickým problémům vedoucím ke změně jeho osobnosti. Na nesprávný považuje také závěr soudu prvního stupně, že posuzované trestním stíháním vedlo k rozpadu žalobcovy rodiny a znemožnění styku s nezletilou dcerou. V řízení vyšlo najevo, že spory mezi manžely sahaly daleko do doby před trestním stíháním žalobce, trestní oznámení na něj podala manželka, vztahy s matkou manželky byly problematické. Odvolatelka má za to, že v řízení nebyl prokázán takový zásah do osobnostních práv žalobce, který by odůvodňoval navýšení již poskytnuté satisfakce. Navrhla, aby odvolací soud v napadené části žalobní návrh zamítl.
4. Žalobce se písemně k odvolání vyjádřil a navrhl, aby rozhodnutí soudu prvního stupně bylo v odvoláním dotčeném rozsahu jako věcně správné potvrzeno.
5. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně (ust. § 212 a § 212a, § 213 odst. 2, § 214 odst. 1 o. s. ř.), jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, při jednání poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30Cdo 1747/2014, a v zájmu předvídatelnosti rozhodnutí účastníkům sdělil, že případy a rozhodnutí, které navrhli

ke srovnání, nejsou pro projednávání případ přílehlavé, protože se co do povahy trestní věci a délky řízení neshodují s projednávanou věcí v podstatných znacích. Ke srovnání vzal jiné případy, které se v podstatných znacích shodují s projednávanou věcí a seznámil účastníky s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2015, č. j. 39Co 215/2015-218, jímž byl přezkoumán rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 11. 2014, č. j. 10C 125/2013-140, a rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2016, č. j. 54Co 342, 427/2015-128, jímž byl přezkoumán rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 15. 5. 2015, č. j. 42C 10/2014-88, ve znění opravného usnesení ze dne 14. 10. 2015. Dále odvolací soud zopakoval důkaz protokolem o výslechu žalobce (žalobce se k jednání odvolacího soudu nedostavil, proto nebylo možno provést důkaz výslechem účastníka), protokolem o výslechu svědka Josefa B. dožádaným soudem, znovu přečetl rozsudky Okresního soudu v Karviné, pobočka v Havířově, ze dne 10. 4. 2012, č. j. 121Nc 1/2012-59, ze dne 10. 6. 2014, č. j. 121Nc 1/2012-184, znalecký posudek PhDr. Heleny Khulové (skutková zjištění budou popsána níže) a vzal také v úvahu, že v řízení vyšlo najevo, že žalobce nezahájil další řízení, v němž by se u opatrovnického soudu domáhal úpravy styku s nezletilou dcerou, popř. jiného návrhu ve věci péče o nezletilou.

6. Vady řízení, k nimž u přípustného odvolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 212a odst. 5 o. s. ř.), odvolací soud neshledal.
7. Je ustálenou soudní praxí, že podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1Cz 6/90, ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25Cdo 1487/2001).

Podle § 31a odst. 1 OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též *přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu*. Podle § 31a odst. 2 OdpŠk zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Okolnosti posuzovatelné jako následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby, mají být žalobcem (žalobci) tvrzeny a prokazovány. Jejich dopad do výše odškodnění je otázkou právního posouzení ze strany soudu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011). Pro tuto újmu se plně uplatní procesní povinnosti a břemena žalobce (žalobců), včetně důkazního (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 10. 4. 2013, sp. zn. 30Cdo 1964/2012).

Zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se poskytuje podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., jenž je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jenž tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě

vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vychází především z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání, a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namíste pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011).

8. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že
- trestní stíhání žalobce neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu, tudíž zde je nezákonné rozhodnutí ve smyslu ust. § 5, 7 odst. 1 a § 8 odst. 1 OdpŠk a žalovaná nese odpovědnost za škodu a nemajetkovou újmu vzniklou při výkonu veřejné moci, a
 - přiměřenou formou zadostiučinění žalobcovy nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním je peněžitě plnění.

Předmětem odvolacího řízení je přezkoumání rozhodnutí soudu prvního stupně o výši peněžitého plnění a souvisejícího rozhodnutí o nákladech řízení.

9. Odvolací soud vyšel z povahy trestní věci, délky trestního stíhání, a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce.

Žalobce byl stíhán pro podezření ze spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b), d), zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. e), zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku. Posuzované trestní stíhání nebylo medializováno, nicméně věděla o něm žalobcova rodina, zaměstnavatel a kolegové, jakož i opatrovnický soud, který rozhodoval o návrhu žalobce na úpravu styku s nezletilou dcerou. Z výpovědi žalobce a jeho otce vyšlo najevo, že příbuzní a kolegové na žalobce nezanevěřeli, byli nakloněni jeho vysvětlení, ctili presumpci nevinu a po propuštění z vazby mohl pokračovat v dosavadním zaměstnání. Soud projednávající návrh žalobce na úpravu styku s nezletilou dcerou řízení o návrhu přerušil do doby, než bude ukončeno trestní řízení vedené proti žalobci a lze uvěřit žalobci, že toto rozhodnutí přispělo k tomu, že se s dcerou nevidal, a potud byl dokazování zjištěn objektivní nepříznivý zásah do práva žalobce na ochranu rodinného života, nicméně nelze přehlédnout, že žalobce se rozhodnutí nebránil a zůstal pasivní. Jde k jeho tíži, že po skončení trestního řízení sice podal návrh na pokračování opatrovnického řízení, ale k jednání se opakovaně nedostavil, svá práva a potažmo právo dcery na kontakt s otcem neprosazoval, tvrzení matky se nebránil a nebrojil ani proti rozhodnutí, jímž byl nakonec jeho návrh zamítnut. Na rozdíl od soudu prvního stupně má odvolací soud za to, že žalobce svoji pasivitou výrazně přispěl k tomu, že nedošlo k obnovení jeho styku s dcerou. Byť trestní stíhání znamenalo pro žalobce značnou psychickou zátěž, je třeba na něj hledět jako na člověka mající schopnost užívat svůj rozum s běžnou péčí a opatrností včetně schopnosti střežit si svá práva. Rezignoval-li žalobce nejen na svůj rodinný život a zvolil-li si život na okraji společnosti, pak tyto skutečnosti již nejsou bez dalšího v příčinné souvislosti s posuzovaným trestním stíháním a nezákonným rozhodnutím a neobstojí žalobní tvrzení, že žalobce v důsledku trestního stíhání de facto ztratil možnost se s dcerou stýkat, případně si tento styk vůči matce nezletilé formálně vynutit.

Soud prvního stupně také nevzal v úvahu zřejmý a prokázaný fakt, že manželství žalobce se nedostalo do krize až v době zahájení trestního stíhání a v jeho důsledku, ale bylo zatíženo vážnými problémy již dříve. Výpovědi žalobce, svědka Josefa B.a, bylo prokázáno a z obsahu trestního spisu vyšlo najevo, že na manželství žalobce mělo devastující vliv

chování matky jeho manželky a potažmo samotné manželky, která žalobce obviňovala s násilného chování a sama dala podnět k zahájení trestního stíhání, tudíž nelze mít za věrohodné a prokázané žalobní tvrzení, že před zahájením trestního stíhání měl žalobce spokojený rodinný život. V psychologickém nálezů PhDr. Heleny Khulové, která žalobce vyšetřila, je rovněž uvedeno, že manželstvím začala poněkud problematická etapa života žalobce.

Na podkladě zopakovaných důkazů odvolací soud uzavřel, že není správný závěr soudu prvního stupně, že jen trestní stíhání vedlo k rozpadu žalobcovy rodiny a znemožnění styku s nezletilou dcerou.

„*Terciární viktimizace* představuje situaci, kdy jedinec není schopen přiměřeně zpracovat traumatickou zkušenost, přestože z objektivního hlediska došlo k nápravě, či odškodnění. Terciární viktimizace představuje dopady primární a sekundární viktimizace na určitým způsobem vulnerabilní oběť, která se pod náporom veškerého dění duševně zcela mění, čímž není schopna opětovného návratu do společnosti a rezignuje na své dosavadní životní ambice. Je velmi pravděpodobné, že pravý původ terciární viktimizace se nachází v osobnostních zvláštnotech takového člověka" - srov. Veliková M., Psychologie obětí trestných činů, str. 82 až 83).

Odvolací zopakoval důkaz listinou - znaleckým posudkem PhDr. Heleny Khunové, znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, klinická psychologie, a neshledal, že by tímto důkazem bylo prokázáno, že se žalobce *jen* pod náporom trestního stíhání duševně a osobnostně zcela změnil, že by v důsledku trestního stíhání nebyl schopen opětovného návratu do společnosti. Z nálezů a závěrů znalkyně plyne, že psychologickým posouzením nelze jednoznačně vyjádřit, zda to byla celková zátěž ztráty rodiny, partnerství i práce, která vedla k destabilizaci psychiky žalobce, či zda aktuálně zachycená (posudek je datován 11. 12. 2014 - poznámka odvolacího soudu) celková destabilizace psychiky žalobce je součástí jiného nepříznivého již déleodobějšího duševního vývoje a plně se manifestovala při ztrátě strukturovaného času a prostředí. Popsané odborné závěry soud prvního stupně nechal v úvahu a není správný jeho závěr, že v důsledku trestního stíhání, které vedlo ke změně osobnosti žalobce, přišel žalobce o své zaměstnání a příjem, čímž se následně ocitl bez finančních prostředků a žil na ulici.

Po propuštění z vazby se žalobce mohl vrátit a na čas se také vrátil do svého zaměstnání, tudíž bez dalšího neobstojí ani jeho žalobní tvrzení, že v příčinné souvislosti s trestním stíháním přišel o práci, která jej naplňovala a zároveň byla poměrně lukrativní. Zbývá dodat, že sám žalobce tvrdil, že nemajetková újma na duševním zdraví mu vznikla jen a pouze v přímém důsledku jeho vzetí do vazby a nemajetková újma způsobené rozhodnutím o vazbě mu byla odškodněna podle jeho návrhu peněžitým plněním výši 135 000 Kč.

Dále vzal odvolací soud v úvahu, že v řízení nevyšlo najevo, že by žalobce marně žádal o pomoc rodiče či specializovaná odborná pracoviště či podporující neziskové organizace, že by mu pomoc rodičů a bratra byla bezdůvodně odepřena, že by s ním rodina pro posuzované trestní stíhání přerušila kontakt. Tvrdí-li žalobce, že ani po zproštění obžaloby se jeho vztah s rodiči nevrátil do původní podoby a že v něm přetrvávají známky nedůvěry a nejistoty, pak opět nelze uzavřít, že by to bylo *jen* v důsledku posuzovaného trestního stíhání, neboť sám žalobce připustil, že se k rodičům a bratrovi choval poněkud neadekvátně, až agresivně.

10. V souvislosti s posuzovaným trestním řízením žalobci újma ztotožnitelná se subjektivními pocity frustrace a beznaděje nepochybně vznikla a hrozba vysokého trestu odnětí svobody i délka řízení intenzitu jeho psychické zátěže zvyšovala. Žalobce byl stíhán pro podezření ze spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b), d), zločinu vydírání

podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. e), zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku a za takové zločiny byl ohrožen trestem odnětí svobody v trvání 2 až 10 let. Ve společnosti je zmíněná trestná činnost vnímána jako neomluvitelná, zasluhující přísný trest a lze přisvědčit názoru soudu prvního stupně, že osobami stíhanými pro uvedenou trestnou činnost okolí neskrývaně opovrhuje.

Odvolací soud vzal ke srovnání shora zmíněné případy, ve kterých byli obvinění trestně stíháni pro zločin znásilnění, protože z judikatury Nejvyššího soudu České republiky plyne, že v konečném důsledku musí výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřovaných zejména s ohledem na uvedená kritéria) shodují; výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 5. 2012, sp. zn. 30Cdo 3867/2011).

V případě skončeném rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2015, č. j. 39Co 215/2015-218, jímž byl přezkoumán rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 11. 2014, č. j. 10C 125/2013-140, bylo z důvodu přiměřeného zadostiučinění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, přiznáno poškozenému 80 000 Kč (5 000 Kč za každý měsíc trestního stíhání). Dosud bezúhonný mladistvý poškozený byl obviněn ze zločinu znásilnění, trestní stíhání trvalo 16 měsíců, došlo k medializaci případu v televizi a poškozený se léčil pro posttraumatický syndrom vzniklý v důsledku vazebního stíhání.

V případě skončeném rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2016, č. j. 54Co 342, 427/2015-128, jímž byl přezkoumán rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 15. 5. 2015, č. j. 42C 10/2014-88, ve znění opravného usnesení ze dne 14. 10. 2015, bylo z důvodu přiměřeného zadostiučinění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, přiznáno poškozenému 50 000 Kč (8 333 Kč za každý měsíc trestního stíhání). Dosud bezúhonný poškozený byl obviněn ze zločinu znásilnění, trestní stíhání trvalo 6 měsíců, byl zatčen na veřejnosti za přítomnosti osob, které ho znaly, průběh řízení nesl velmi těžce.

V obou případech šlo o svobodné a bezdětné muže.

11. Odvolací soud uzavřel, že v projednávané věci je přiměřeným a spravedlivým zadostiučiněním nemajetkové újmy způsobené žalobci trestním stíháním peněžité plnění ve výši 320 000 Kč (50 000 Kč za zásah do práva na ochranu důstojnosti, cti a dobré pověsti, 70 000 Kč za zásah do práva na ochranu rodinného života a 200 000 Kč za zásah do osobní integrity spojený se značnou psychickou zátěží), nebo jinak 6 956 Kč za každý měsíc trestního stíhání, což koresponduje s popsány případy.

Žalovaná žalobci zaplatila 190 000 Kč, tudíž zbývá k zaplacení 130 000 Kč spolu s úroky z prodlení; jestliže soud prvního stupně žalobci přisoudil 710 000 Kč s příslušenstvím, pak bylo třeba vyhovující výrok co do částky 580 000 Kč s příslušenstvím zamítnout.

12. Odvolací soud podle ust. § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. vyhovující výrok o věci samé změnil a rozhodl, že žaloba se co do částky 580 000 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z částky 580 000 Kč od 24. 5. 2016 do zaplacení zamítá, jinak vyhovující výrok potvrdil (co do částky 130 000 Kč s příslušenstvím, co do částky 63 000 Kč s příslušenstvím zůstal výrok odvoláním nedotčen).

13. Žalobce má právo na náhradu nákladů řízení účelně vynaložených na uplatnění práva, neboť ve věci náhrady škody (materiální újmy) a náhrady nemajetkové újmy způsobené rozhodnutím o vazbě plně uspěl a ve věci zadostiučinění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním výše peněžitého plnění závisela na úvaze soudu (ust. § 146 odst. 2, § 142 odst. 1 a 3 o. s. ř.).

Žalobce účelně vynaložil náklady na zastupování advokátem, které je třeba podle vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění, o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), dále jen AT, vyčíslit takto:

odměna za tři úkony právní služby po 9 180 Kč z tarifní hodnoty 214 750 Kč (součet tarifních hodnot 50 000 Kč + 50 000 Kč + 114 750 Kč, podle § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1, § 9 odst. 4 písm. a/ a § 12 odst. 3 AT, úkony právní služby: příprava a převzetí zastoupení, návrh ve věci samé (žaloba), návrh ve věci samé - částečné zpětvzetí žaloby ze dne 21. 7. 2016),

odměna za šest úkonů právní služby po 5 100 Kč (součet tarifních hodnot 50 000 Kč + 50 000 Kč, podle § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1, § 9 odst. 4 písm. a/ a § 12 odst. 3 AT, úkony právní služby: písemné podání ve věci samé ze dne 2. 1. 2018, účast na jednání před soudem dne 13. 6. 2017, 4. 12. 2017 a 19. 2. 2018, další porada s klientem přesahující jednu hodinu dne 4. 9. 2017, účast při provedení důkazu výsledkem svědka dožádaným soudem dne 25. 9. 2017; za honorovaný úkon právní služby odvolací soud nechal písemné podání ve věci samé ze dne 11. 7. 2017, neboť tímto podáním na výzvu soudu žalobce doplnil skutková tvrzení a návrhy důkazy, které měly být již zahrnuty v žalobě, popř. přednesy při prvním jednání ve věci)

odměna za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (tarifní hodnota 50 000 Kč, podle § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1, § 9 odst. 4 písm. a/ AT, úkony právní služby: vyjádření k odvolání žalované, účast na jednání odvolacího soudu dne 19. 9. 2018),

paušální náhrada hotových výdajů 3 300 Kč (11x 300 Kč, podle § 13 odst. 1 a 3, podle § 11 odst. 1 písm. a/, c/, d/, g/, k/ AT),

náhrada za promeškaný čas za 3 cesty z Havířova do Prahy 4 800 Kč (48x 100 Kč, podle § 14 odst. 1 a 3 AT),

náhrada cestovních výdajů 8 187 Kč za jízdy k jednání soudu dne 13. 6. 2017 a 4. 12. 2017 osobním automobilem zn. FORD MONDEO, reg. zn. xxx, při průměrné spotřebě pohonných hmot 5l/100 km, na trase Havířov - Praha a zpět, 4x 384 km, při vyhláškové ceně motorové nafty 28,60 Kč/1 litr, podle § 13 odst. 1 a 4 AT, § 158 zákona č. 262/2006 Sb. a § 4 písm. c/ vyhlášky č. 440/2016 Sb. a sazbě základních náhrad za používání silničních motorových vozidel ve výši 3,90 Kč/1 km podle § 157 odst. 4 písm. b/ zákona č. 262/2006 Sb.,

náhrada cestovních výdajů 4 216 Kč za jízdu k jednání soudu dne 19. 2. 2018 osobním automobilem zn. FORD MONDEO, reg. zn. xxx, při průměrné spotřebě pohonných hmot 5l/100 km, na trase Havířov - Praha a zpět, 2x 384 km, při vyhláškové ceně motorové nafty ve výši 29,80 Kč/1 litr, podle § 13 odst. 1 a 4 AT, § 158 zákona č. 262/2006 Sb. a § 4 písm. c/ vyhlášky č. 463/2017 Sb. a sazbě základních náhrad za používání silničních motorových vozidel ve výši 4 Kč/1 km podle § 157 odst. 4 písm. b/ zákona č. 262/2006 Sb., 21 % DPH ze součtu odměny a náhrady výdajů ve výši 15 863,40 Kč, celkem 91 403,40 Kč.

Lhůtu a místo plnění odvolací soud stanovil podle ust. § 160 odst. 1, § 149 odst. 1 ve spojení s ust. § 221 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva,

při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř., § 239 o. s. ř.).

Praha 19. září 2018

JUDr. Věra Sýkorová v. r.
předsedkyně senátu